

FT Pentti Sakari Rouhunkoski

1.10.1932–28.11.2011

In Memoriam

Marraskuun lopulla tuli viesti filosofian tohtori Pentti Rouhunkosken kuolemasta. Vaikka Pentin pitkälinen ja vaikea sairaus oli tiedossa, pysäytti viesti kuitenkin monet varttuneet geologit, sillä Pentin myötä poistui joukostamme suomalaisen malminetsinnän ja kaivosteollisuuden keskeinen vaikuttaja.

Pentti Rouhunkoski syntyi helsinkiläiseen lääkäriperheeseen 1.10.1932. Hän oli perheen esikoinen, mutta myös viimeinen sisarusarjasta, jonka muut kolme jäsentä menehtyivät jo ennen häntä. Geologian opiskelu Helsingin yliopis-

tossa tuotti maisterin perustutkinnon 1957 ja intensiivinen jatko-opiskelu lissensiaatin tutkinnon 1959. Opiskeluaikanaan Pentti työskenteli muun muassa Malmikaivos Oy:ssä Someron Tupalan malmitutkimuksissa ja myös Luikonlahden kaivoksella sen avaamisvaiheessa. Lissensiaattitutkinnon jälkeen Outokumpu Oy pestasi hänet Vihannin kaivoksen geologiksi vuonna 1959, ja kun hänen sikäläinen esimiehensä Pauli Isokangas siirtyi Outokummun Rovaniemen toimiston päälliköksi, tuli Pentistä Vihannin geologisen osaston päällikkö 1962. Vihannin malmiesiintymän tutkimus- ja

kehitystyöstä syntyi väitöskirja vuonna 1968, pari vuotta sen jälkeen, kun Pentti oli jo siirtynyt Isokankaan jälkiä seuraten Outokummun malminetsinnän Rovaniemen toimiston päälliköksi. 1960–70-luvuilla Lapin malminetsintä tapahtui pääosin alueella, josta oli vain geologisen yleiskartan antamat perustiedot, ja työ oli todellista ruohonjuuritason malminetsintää. Uusia menetelmiä sovellettiin ennakkoluulottomasti sekä geofysiikassa että myös geokemiassa Niiden avulla löytyi monta jatkotutkimukseen johtanutta aiheita sekä muun muassa Pahtavuoman malmialue. Outokummun malminetsinnän johtohenkilöiden vaihtuminen toi Pentin vuonna 1972 Lapista Espooseen malminetsinnän geologisen osaston päälliköksi. Kolme vuotta myöhemmin hänet nimitettiin malminetsinnän johtajaksi. Pentti jatkoi tehtävässään aina vuoteen 1985, jolloin hän jäi eläkkeelle. Johtajauskausi sattui ajankohtaan, jolloin toimivien kaivosten, erityisesti Outokummun Keretin ja Vuonoksen sekä Vihannin malmivarojen loppuminen alkoi selvästi näkyä. Malmivarojen hupeneminen aiheutti merkittäviä paineita malminetsinnän tuloksellisuutta kohtaan. Yleismaailallinen metallien hintojen laskukausi ei suosinut uusien esiintymien käyttöönottoa, mutta malminetsintä toimi Pentin johdolla tehokkaasti. Hänen aikanaan löytyi muun muassa Laukunkankaan nikkelikupariesiintymä, jonka hyödyntäminen käynnistyi nopealla aikataululla. Hyvin toiminut organisaatio löysi myös muita aiheita, jotka ovat myöhempinä vuosi-

kymmeninä metallien hintojen noustua olleet jatkotutkimusten ja kaivostoiminnan kohteina.

Pentillä oli vastuullisia luottamustehtäviä muun muassa Vuorimiesyhdistyksessä tutkimusvaltuuskunnan geologisen toimikunnan jäsenenä ja puheenjohtajana 1968–80 ja sen jälkeen yhdistyksen hallituksen jäsenenä 1980–82. GTK:n valtuuskunnassa hän oli varajäsenenä 1979–84 ja Suomen Malmi Oy:n hallituksen jäsenenä 1980–85. Väitöskirjansa jälkeen hän julkaisi artikkeleita malminetsinnästä ja tutustui matkoillaan alan kehitykseen sekä lännessä että idässä.

Pentti suoritti asepalveluksensa ilmapuimissa. Sen tuloksena saatu yksityislentäjän lupakirja mahdollisti pitkään jatkuneen lentoharrastuksen. Sotilasarvoltaan Pentti oli kapteeni. Geologimatrikkeliin hän on merkinnyt harrastukseksi ”mökkihöperyyden”, mihin suvun kesäasukukset ja Pentin rakennuttama huvila Jyväskylän maalaiskunnassa Vesangalla antoivat hyvät mahdollisuudet.

Pentti jatkoi Outokummun malminetsinnän johtajien Veikko Vähätalon ja Pauli Isokankaan humaania ja ihmisläheistä johtamistyyliä, mutta tarpeen mukaan hän oli kuitenkin tiukka ja periksi antamaton. Työtoverit ja ystävät muistavat häntä lämmöllä ja ottavat osaa puoliso Tuulin ja poikien Tuomaksen ja Timon perheiden suruun.

HEIKKI PAPUNEN
HEIKKI WENNERVIRTA